Instanţa de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) (jud. Guzun Corneliu)

Dosarul nr. 3r-643/24 (2-24004389-02-3r-25062024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chişinău
D E C I Z I E

3 octombrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Completul de Contencios Administrativ în componența:
Preşedintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Sîrbu Victoria şi Bostan Angela

A judecat în ordinea art. 243 alin. (2) al Codului Administrativ al RM, fără ședință de judecată și fără citarea participanților la proces, recursul declarat de Chircu Alexei împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 aprilie 2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Chircu Alexei către Pleșca Angela, Procuror Șef interimar sectorul Rîșcani, mun. Chișinău, privind accesul la informație, atragerea la răsăundere.

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar,

c o n s t a t ă :

<u>Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.</u>

La data de 09.01.2024 Chircu Alexei a sesizat instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune.

Prin încheierea din 15.01.2024, instanța de fond i-a acordat termen lui Chircu Alexei pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de chemare în judecată, și anume: de a achita taxa de timbru în sumă de 200 (două sute) lei; de a indica denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică; de a indica circumstanțele de drept pe care reclamantul își întemeiază pretenția; de a anexa datele despre respecatrea procedurii prealabile; de a anexa copia buletinului de identitate a reclamantului.

Încheierea din 15.01.2024 a fost recepționată de reclamant la data de 08.04.2024.

La data de 09.04.2024 reclamantul prin intermediul cacelariei judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a depus cerere de înlăturare a neajunsurilor.

Soluția procesuală a instanței de fond ce constituie obiect al recursului.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 aprilie 2024, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Chircu Alexei, în temeiul prevederilor art. 207 alin. (2) lit. h) Cod administrativ.

Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.

Invocînd ilegalitatea încheierii instanţei de fond, la 24 mai 2024, Chircu Alexei a înaintat recurs asupra acesteia, apreciind ca fiind ilegal actul judecătoresc contestat.

În susținerea recursului, Chircu Alexei a indicat că, de facto a înlăturat în termen și în totalitate neajunsurile stabilite de instanța de fond prin încheierea din15.01.2024, iar instanța de fond neîntemeiat a apreciat ca fiind aplicabile speței prevederile art. 207 alin. (2) lit. h) Cod administrativ, considerent din care solicită anularea acesteia.

Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a recursului.

În conformitate cu reglementările art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit prevederilor art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătoreşti se depune motivat la instanţa de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătoreşti, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntîrziat recursul împotriva încheierii judecătoreşti împreună cu dosarul judiciar instanţei competente să soluţioneze recursul.

Articolul 236 Cod administrativ, prevede expres că instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special cînd:

a) hotărîrea în fond nu poate fi contestată cu apel;

b) apelul este depus în mod repetat;

c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită;

d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1);

e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2);

f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Respectiv, potrivit principiului simetriei juridice, care implică abordarea subsumară a Codului administrativ, criteriile de admisibilitate a apelului, reglementate conform art.236 Cod administrativ sunt aplicabile în cadrul procedurii de contestare cu recurs a încheierilor instanțelor de fond.

Completul judiciar atestă încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 aprilie 2024 a fost comunicată recurentului la 22 mai 2024, iar cererea de recurs a fost depusă la 24 mai 2024.

În circumstanțele descrise supra, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat de Chircu Alexei a fost depus în interiorul termenul legal. Recursul depus conține motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care recurentul î-și întemeiază pretențiile.

Totodată se atestă că, Chircu Alexei a prezentat dovada de plată taxei de timbru, în conformitate cu prevederile Legii taxei de stat, nr. 213 din 31.07.2023.

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233; 236; 241 Cod Administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.

<u>Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil situaţiei litigioase:</u>

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele motive.

Conform art. 192 alin. (1) Cod administrativ*, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători.*

Potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ*, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.*

Potrivit art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, *examinînd recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa adoptă una dintre următoarele decizii:* ***anulează încheierea şi adoptă o nouă încheiere.***

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (2) Cod administrativ, *instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces.*

Conform art. 243 alin. (3) Cod administrativ, *decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris.*

Materialele cazei denotă cu certitudine faptul că, la data de 09.01.2024 Chircu Alexei a sesizat instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune.

Prin încheierea din 15.01.2024, instanța de fond i-a acordat termen lui Chircu Alexei pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de chemare în judecată, și anume pentru:

- a achita taxa de timbru în sumă de 200 (două sute) lei;
- a indica denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică;
- a indica circumstanțele de drept pe care reclamantul își întemeiază pretenția;
- a anexa datele despre respecatrea procedurii prealabile;
- a anexa copia buletinului de identitate a reclamantului.

Încheierea din 15.01.2024 a fost recepționată de reclamant la data de 08.04.2024.

La data de 09.04.2024 reclamantul prin intermediul cacelariei judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a depus cerere de înlăturare a neajunsurilor, la care a anexat:

- dovada achitării taxei de timbru în sumă de 200 (două sute) lei;
- despre respecatrea procedurii prealabile;
- copia buletinului de identitate a reclamantului.

Deasemenea în cererea din 09.04.2024, reclamantul a indicat denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică- Pleșca Angela, Procuror Șef interimar sectorul Râșcani, mun. Chișinău.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 aprilie 2024, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Chircu Alexei către către Pleșca Angela, Procuror Șef interimar sectorul Râșcani, mun. Chișinău, privind accesul la informație, în temeiul prevederilor art. 207 alin. (2) lit. h) Cod administrativ.

În susținerea poziției sale instanța de fond a reținut că, reclamantul nu a indicat circumstanțele de drept pe care își întemeiază pretenția. Astfel, din considerentul că, termenul acordat reclamantului pentru înlăturarea

neajunsurilor cererii de chemare în judecată a expirat, și având în vedere faptul că reclamantul nu a îndeplinit cerinţele enumerate în încheierea 15.01.2024, judecătorul a declarat ca fiind inadmisibilă acțiunea lui Chircu Alexei.

În condițiile cuzei, Completul judiciar apreciază ca fiind neîntemeiată încheierea instanței de fond din 18 aprilie 2024, or, **conform art. 211 alin. (1) lit. f) Cod administrativ**, în cererea de chemare în judecată se indică circumstanţele de fapt şi de drept pe care reclamantul îşi întemeiază pretenţia.

Conform art. 213 Cod administrativ, dacă cererea de chemare în judecată nu corespunde prevederilor **art.211 alin.(1)** şi (2) şi ale art.212 alin.(1), judecătorul stabileşte reclamantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă reclamantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţă, cererea se consideră depusă la data iniţială.

Potrivit art. 207 salin. (1) și (2) lit. h) din Codul administrativ, (1) Instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: cererea de chemare în judecată nu corespunde cerinţelor prevăzute la art.211 alin.(1) şi (2) şi art.212 alin.(1) şi reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Raportînd cadrul legal la circumstanțele faptice ale cauzei, Completul de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău relevă că, instanţa de fond la adoptarea încheierii din 18 aprilie 2024 neîntemeiat a conchis asupra necesității declarării ca fiind inadmisibilă a acțiunii în contencios administrativ înaintată de Chircu Alexei. Or, la caz, prin acțiunea formulată și prin cererea privind înlăturarea neajunsurilor, reclamantul a indicat că, a solicitat autorității publice pîrîte să fie informat în scris despre faptul cum au fost înlăturate încălcările și prescripțiile din decizia Curții de Apel Chișinău din 23.12.2023. (…). Dat fiind faptul că nu i-a fost eliberată informația solicitată, reclamantul cere atragerea la răspundere a acesteia conform **Legii și Constituției Republicii Moldova**.

În context, Completul judiciar subliniază, potrivit art. 21 Cod administrativ, (1) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. (2) Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. (3) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decît în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

Potrivit art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. **Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sînt legate nici de expunerile participanţilor,** nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Potrivit art. 219 Cod administrativ, (1) Instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi. (2) Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces. (3) Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces. (4) Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

Instanța de recurs reiterează că declararea inadmisibilității acțiunii pe motivul reținut de instanța de fond constituie un formalism excesiv în coraport cu faptul că, reclamantul nu ar fi indicat circumstanţele de drept pe care îşi întemeiază pretenţia. Or, după cum a fost menționat supra, în acțiunea formulată și prin cererea privind înlăturarea neajunsurilor, reclamantul a indicat că, a solicitat autorității publice pîrîte să fie informat în scris despre faptul cum au fost înlăturate încălcările și prescripțiile din decizia Curții de Apel Chișinău din 23.12.2023. (…). Dat fiind faptul că nu i-a fost eliberată informația solicitată, reclamantul cere atragerea la răspundere a acesteia conform **Legii și Constituției Republicii Moldova**.

Instanța de recurs reitertează că, reclamantul a înlăturat neajunsurile în ce privește circumstanțele de drept așa cum a înțeles acesta, iar faptul că nu au fost indicate în concret articolele normelor legale, în nici un caz nu decade reclamantul din dreptul de a se adresa instanței de judecată cu acțiune. Or, în temeiul prevederilor art. 219 Cod administrativ, instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completrea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. In același timp, instanța de judecată indică asupra aspctelor de fapt și **de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces**.

Completul judiciar remarcă că, instanțele judecătorești trebuie să asigure garanțiile oferite de dreptul la un proces echitabil, în așa mod încât acestea să

nu îngrădească în mod disproporționat accesul liber la justiție, ci, din contra, să contribuie la eficientizarea și lărgirea acestuia.

Drept urmare, în contextul respectării dreptului de acces liber la justiţie, garantat de art. 6 § 1 din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, art. 20 din Constituţia Republicii Moldova şi art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat şi în jurisprudenţa CtEDO, circumstanţele relatate generează anularea încheierii contestate. Or, menţinerea acesteia, în condiţiile enunţate, nu ar constitui decât o îngrădire a posibilităţii pentru reclamant de a-şi valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislaţia naţională, cât şi de Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, precum şi îngrădirea accesului la justiţie.

Din considerentele menţionate, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău concluzionează a admite recursul declarat de Chircu Alexei şi de a anula încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 aprilie 2024, cu restituirea cauzei spre judecare în Judecătoria Chișinău (sediul Centru), în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit c), alin. (3) Cod administrativ, Completul de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău

D e c i d e:

Recursul declarat de Chircu Alexei, **se admite.**

Se anulează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 aprilie 2024, **cu restituirea pricinii spre judecare în Judecătoria Chișinău (sediul Centru), în același complet de judecată.**

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,

Judecătorul Mîra

Ghenadie

Judecătorii Sîrbu

Victoria

Bostan

Angela